

Obsah

Předmluva	9
1. Optimalizace výrobních systémů	11
1.1. Základní systémové pojmy	13
1.2. Optimalizace rozvoje výrobních systémů	17
1.2.1. Vlastnosti rozvoje výrobních systémů	17
1.2.2. Optimalizace a efektivnost	20
Závěry	26
2. Energetické soustavy	29
2.1. Vztah energetiky a společnosti	30
2.2. Struktura světové a československé energetiky	33
2.2.1. Vývoj struktury použitých energetických zdrojů	35
2.2.2. Vývoj struktury spotřeby energie v Československu	42
2.2.3. Struktura konečné spotřeby energie	45
2.2.4. Význam elektroenergetiky	50
2.3. Charakteristika energetických soustav	55
2.3.1. Zvláštnosti energetických soustav	56
2.3.2. Charakteristiky a ukazatele činnosti elektrizační soustavy	58
Závěry	64
3. Ekonomická efektivnost v energetických soustavách	67
3.1. Vyjadřování ekonomické efektivnosti	70
3.1.1. Forma vyjadřování	70
3.1.2. Počet kritérií	71
3.1.3. Typ kritéria	72
3.1.4. Vyjádření ekonomického efektu	74
3.1.5. Členění nákladů	76
3.2. Ekonomická efektivnost investic	80
3.2.1. Činitel času	81
3.2.2. Závislost zisku na investičních nákladech	87
3.3. Přehled používaných kritérií ekonomické efektivnosti investic	91
3.3.1. Kritérium aktualizovaného zisku	91
3.3.2. Kritérium vnitřní úrokové míry (výnosnosti)	94
3.3.3. Nákladová kritéria	98

3.3.4. Nevýhody kritéria lhůty splacení dodatkových investic	103
3.3.5. Porovnání kritérií aktualizovaného zisku a vnitřní úrokové míry	107
3.4. Doporučené kritérium ekonomické efektivity investic	108
3.4.1. Marginální zisk	111
3.4.2. Kritérium porovnávacího zisku	113
3.4.3. Porovnání navrženého kritéria se ziskovými kritérii	115
3.4.4. Doba porovnání	119
3.5. Vývoj posuzování ekonomické efektivity investic v ČSSR	126
3.6. Oceňování energie v optimalizačních výpočtech	133
3.6.1. Charakter nákladů na energii	133
3.6.2. Oceňování energie v projektových variantách	136
3.6.3. Závěrné náklady na energii	139
Závěry	143
4. Optimalizace rozvoje energetických soustav	147
4.1. Matematické modely rozvoje energetických soustav	149
4.2. Fáze optimalizace rozvoje energetických soustav	155
4.3. Kritéria optimalizace rozvoje energetických soustav	157
4.3.1. Charakteristika optimalizačního kritéria	157
4.3.2. Kritéria prelimitární optimalizace	159
4.3.3. Kritéria finální optimalizace	163
4.3.4. Přehled a porovnání kritérií finální optimalizace	170
4.4. Respektování omezení v optimalizačních úlohách	177
4.5. Optimalizace v podmínkách neurčitosti	178
4.5.1. Typy rozhodovacích situací	179
4.5.2. Rozhodování za jistoty	182
4.5.3. Rozhodování za nejistoty (rizika)	190
4.5.4. Rozhodování za neurčitosti	195
Závěry	200
5. Optimalizace provozu energetických soustav	203
5.1. Kritéria optimalizace provozu energetických soustav	204
5.2. Spolehlivost elektrizačních soustav	206
5.2.1. Ukazatele spolehlivosti elektrizačních soustav	207
5.2.2. Optimalizace spolehlivosti elektrizačních soustav	208
5.3. Hospodárné rozdělování zatížení v elektrizačních soustavách	210
5.3.1. Metoda Lagrangeových multiplikátorů	212
5.3.2. Metoda dodávek (Carpentiera)	223
5.3.3. Gradientní metoda	228
5.3.4. Rozdělování zatížení v elektrizační soustavě s akumulačními vodními elektrárnami	233
5.3.5. Hospodárné rozdělování zatížení v čs. elektrizační soustavě	239
5.4. Motivace k optimalizaci provozu energetických soustav	241
Závěry	247
6. Mezinárodní energetická spolupráce	249
6.1. Vývoj mezinárodní energetické spolupráce	249
6.2. Výhody spojování elektrizačních soustav	257
6.3. Ekonomická efektivity spojování elektrizačních soustav	260
6.3.1. Ekonomické efekty z propojení elektrizačních soustav	261

6.3.2. Kritérium ekonomické efektivity spojování elektrizačních soustav	265
6.3.3. Hodnocení tranzitních přenosů elektřiny	266
Závěry	269
7. Systémový výzkum v energetice	271
7.1. Základy systémového výzkumu	272
7.2. Aplikace při optimalizaci energetických soustav	274
Závěry	277
Doslov	278
Seznam symbolů	279
Literatura	288
Summary	293
Резюме	295
Rejstřík	297